Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 267. Lwów, Sroda dnia 14. Listopada 1923. Rok XLI.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 450.000 Mp., z dostawą do domu 500.000 Mkp., z przesyłką w Polsce 500.000 Mkp., w innych państwach 750.000 Mkp.
CENA NUMERU
20.000 mp
Konto czekowe P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

REDAKCJA ul. Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny l. 26. — Adres telegr. „Kurjer“ Lwów. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“. Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Państwo bez wyjścia — naród bez celu.

Dzisiejszy obraz Niemiec.

Położenie państwa niemieckiego jest tak skomplikowane, że nawet dawni aljanci, którzy są w rozwiązaniu tego węzła najbardziej zainteresowani, nie wiedzą, co począć z wersalskim bigosem. Każdy z nich ma inny punkt widzenia i każdy działa na własną rękę. Francja daremnie czeka na taki rząd w Niemczech, z którymby mogła dojść do porozumienia w sprawie reparacji. Z obawy przed ewentualnym przewrotem monarchistycznym osłabiać musi siłę militarną i ekonomiczną Niemiec, chociaż wie o tem dobrze, że przez to oddala tylko możliwość uzyskania odszkodowań.

Anglja nie życzy sobie rozkładu Niemiec. gdyż chaos środkowo-europejski szachuje jej handlowe kombinacje i zostawia Francji batutę polityczną Europy.

Obaj sojusznicy liczyli wiele na to, że wkrótce przyjdzie Ameryka i rozetnie węzeł ku potrójnemu zadowoleniu. Ale Ameryka spostrzegłszy, że załatwienie kwestji niemieckiej wymagać będzie materjalnej ofiary (częściowego skreślenia długów aljanckich) zrzekła się tej li tylko honorowej roli.

Państwo niemieckie pozostawione zostało własnemu losowi aż do czasu, kiedy się „stosunki bardziej wyjaśnią“. Tymczasem te wikłają się coraz bardziej. Chaos w poszczególnych państwach związkowych przenosi się na Rzeszę, która ingerując w jednym konflikcie, wywołuje równocześnie inne. Zbrojne usunięcie socjalistycznego rządu dr. Zeignera w Saksonji wywołało wystąpienie socjalstycznej części z gabinetu Rzeszy. Mimoto rząd centralny, chcąc zamanifestować swą siłę, ruszył na Bawarję i rozbił przy wstępnem natarciu zamach hitlerowców z Ludendorfem na czele. Jednakowoż zdemaskowanie Ludendorfa wywołało ostry sprzeciw w łonie partji samego kanclerza. Ani jedno, ani drugie pociągnięcie rządu Rzeszy nie było stanowcze. W Saksonji został nadal rząd socjalistyczny, w Bawarji monarchistyczny. Trzecia część kraju, Prusy, waha się między monarchizmem, a komunizmem. Gdy rząd centralny stłumi w jednem miejscu pogromy, w drugiem walczyć musi z zamachami monarchistów. Stresemann, nie mając oparcia ani w gabinecie, ani w partjach, działać musi dorywczo, bez planu i bez nadziei.

Podobny chaos panuje w partjach parlamentarnych. Partje prawicowe i lewicowe podzieliły się na dwa skrzydła, z których jedne skłaniają się ku monarchistom, inne znowu uśmiechają się nieznacznie w stronę komunistów. I jedne i drugie zbyt są poróżnione i zbyt słabe, by ująć rządy w swe ręce. Na tych zmiennych falach kołysze się podziurawiony okręt Rzeszy, nie mogąc ani dobić do brzegu, ani puścić się pełne morze.

Cały ten „Katzenjammer“ pogłębia jeszcze rozstrój walutowy. Brak pieniędzy rozdzielił naród na szereg wrogich sobie obozów. Kapitaliści, nie chcą dać pieniędzy na uzdrowienie waluty, nie mając gwarancji, czy radykalne zapędy mas nie skonfiskują im obfitego mienia; robotnicy nienawidzą chłopów, obszarników i fabrykantów, podejrzywając ich o zamach na zdobycze rewolucji. Zubożała inteligencja nienawidzi i jednych i drugich, a pracując równocześnie w obu obozach, pogłębia tylko ogólne zamieszanie.

Rozdarty partyjnie i ekonomicznie naród traci przed sobą cel życia. Większość zdaje sobie jasno sprawę z tego, że wprowadzenie ustroju monarchistycznego grozi nową wojną domową i z państwami ościennymi, dalsze tolerowanie chaotycznej republiki doprowadzić może do komunizmu, uporządkowanie zas stosunków oznacza uznanie miljardowych zobowiązań i ogromne ofiary materjalne na rzecz skarbu własnego i aljantów. Zdezorjentowana większość narodu zdaje się być tego samego zdania, co i aljanci, t. zn. „trzeba jeszcze poczekać zanim się nie wyjaśnią stosunki“.

Sytuację opanować mógłby człowiek, któryby wskazał narodowi cel inny, odmienny od wszystkich ideałów partyjnych i ekonomicznych. W danej chwili nie ma ani takich ideałów, ani ludzi zdolnych do ich urzeczywistnienia.

I. K.

Głosy agrarjuszy rumuńskich przeciw Małej Entencie.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Z Bukaresztu donoszą, że w oficjalnym organie rumuńskich agrarjuszy „Aurora“ pojawił się senzacyjny artykuł byłego rumuńskiego min. spr. wewn. p. Lupu, który wzywa rumuńską opinję publiczną, oraz rząd, aby zerwał oficjalnie stosunki z Małą Ententą, gdyż — zdaniem jego — Rumunja nie ma w tem żadnego interesu, by należeć do tego związku, same zaś względy dynastyczne nie mogą być wytyczną dla polityki państwowej. Łacińska Rumunja mimo swej przynależności do M. Ententy jest izolowana, a nadto jest wystawiona na ataki sąsiadów, powinna więc szukać nowych sojuszników; w pierwszym rzędzie mają nimi być Włochy, następnie odrodzona Turcja i przeobrażona wewnętrznie Bułgarja.

Artykuł ten zrobił wrażenie nie tylo w politycznych kołach rumuńskich, lecz również i w dyplomatycznych kołach węgierskich, które zastanawiają się nad tem czy Rumunja nie byłaby gotowa szukać kontaktu również z Węgrami, tem więcej, że Rumuni są niezadowoleni z Czechów i ich planów utworzenia korytarza czesko-rosyjskiego przez terytorjum Polski.

Przeciw uzależnieniu prokuratorji sądowej.

Warszawa. (AW.) Prof. Uniwersytetu warsz. p. Zygmunt Nagórski występują w jednym z dzienników warszawskich przeciw projektowi zmiany ustroju Prokuratorji generalnej. Mianowicie wedle nowego planu prokuratorja zamiast urzędu samoistnego zależnego od premjera przemienić się ma w urząd pomocniczy przy min. skarbu i nazywać się prokuratorją skarbu. W ten sposób zdaniem prof. Nagórskiego zadany zostanie cios niezależności prokuratorji sądowej, która pozostawać będzie pod wpływem min. skarbu, co przeszkodzi poważnym niezależnie myślącym prawnikom w zajmowaniu stanowisk w tym urzędzie.

Od Wydawnictwa.

Skutkiem ponownego spadku marki polskiej i dalszej podwyżki ceny papieru gazetowego, kosztów druku, płac i znacznego podrożenia wszystkich artykułów zmuszeni jesteśmy — tak jak to uczyniły wszystkie dzienniki warszawskie a także i lwowskie podnieść cenę pojedyńczego numeru „Kurjera Lwowskiego“ i prenumeratę.

Począwszy od 11. listopada 1923 r. kosztuje egzemplarz „Kurjera Lwowsk.“

20,000 marek.

Prenumerata miesięczna „Kurjera Lwowskiego“ wynosi:

We Lwowie bez dostawy . . .	450.000 m.
„ „ z odnoszeniem do domu	500.000 m.
W całej Polsce z przesyłką poczt.	500.000 m.
Zagranicą	750.000 m.

Odezwa do Ludu.

Wezwanie na Kongres ludowy P. S. L. „Jedność Ludowa".

Straszna niedola, jakiej dotąd w Polsce nie było, spadła na lud pracujący wsi i miast.

Wzrastająca z dnia na dzień drożyzna zabija życie małego rolnika.

Cena produktów rolnych nie stoi w żadnym stosunku do cen produktów fabrycznych. Niema za co kupić odzieży, butów, drzewa na opał, niema za co posyłać dzieci do szkoły, niema za co opłacić gazety i książki, a o nawozach sztucznych narzędziach rolniczych, inwentarzu niema co nawet marzyć.

Wieś z każdym dniem biednieje, mali rolnicy schodzą powoli na nędzarzy bieda i ciemnota rozpościera swe złowrogie skrzydła po całej wsi polskiej.

A tymczasem bogacze stają się coraz bogatszymi, w rękach kilku dziesięciu tysięcy ludzi gromadzi się całe bogactwo wyciśnięte z krwi pracującego ludu.

Na niedoli ludzkiej, na nędzy i głodzie wyrastają ogromne fortuny obszarnicze, fabrykanckie i bankierskie.

Ci właśnie wyzyskiwacze, ci bogacze tuczący się kredytem państwowym, nie chcą płacić podatków, spekulują na spadek marki, a przez to nasz budżet nie jest zrównoważony, co powoduje dalszy druk miljardów marek dziennie, a zatem dalszy spadek naszego pieniądza.

Cały mechanizm Państwa za obecnego rządu jest tak urządzony, że biedny musi z każdym dniem ubożeć, a bogaty musi się bogacić.

Lud pracujący idzie do zupełnej ruiny, nędzy i śmierci głodowej.

Za to odpowiedzialność spada na obecny rząd popierany przez obszarników, fabrykantów, bankierów, i spekulantów, oraz przez Piastowców, którzy w wysługiwaniu się bogaczom zatracili resztę sumienia.

Tak dalej być nie może.

Musimy się zebrać i naradzić sami i z innymi chłopami, co dalej robić.

Dosyć bierności i milczenia.

Musimy się zjednoczyć, skupić w jedną siłę i w jedną organizację ludową, bo nas rozbitych i rozproszonych rozdziobią nienasycone kapitalistyczne kruki.

Kto jest świadomym ludowcem, komu zależy na lepszej doli, kto nie chce, aby go zjadła nędza, która dziś dusi miljony ludzi za gardło, kto chce reformy rolnej zaprzepaszczonej przez obecny Rząd Chjeno - Piasta, odbudowy gospodarczej wsi, podniesienia oświaty i kultury gospodarczej wsi, uregulowania samorządów, sprawiedliwych i progresywnych podatków, uporządkowania finansów Państwa i gospodarki państwowej, słowem — **kto chce demokratycznej praworządnej, a przez to mocarstwowej Polski, pracy a nie wyzysku, ten niechaj przyjeżdża na Wielki Kongres PSL. „Jedności Ludowej", który odbędzie się w niedzielę, dnia 25-go listopada 1923 r. o godzinie 10-ej rano w Warszawie, w sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 66.**

Na ten Kongres wszystkich Ludowców z całej Polski zapraszamy. **Jan Dąbski** prezes Pol. Stronnictwa Ludowego „Jedność Ludowa".

Kongres Ludowy P.S.L. „Jedność Ludowa".

Kongres odbędzie się w niedzielę 25. listopada b. r. w Warszawie, w sali Muzeum Przemysłu i Rolnictwa ul. Krakowskie Przedmieście 66.

Przedmiot obrad: 1. Zjednoczenie ruchu ludowego (referent poseł Jan Dąbski). 2. Wnioski.

Za Sekretarjat Naczelny P. S. L. „Jedność Ludowa"
Jan Kulisiewicz.

Za Zarząd Główny P. S. L „Jedność Ludowa"
Jan Dąbski, prezes.

Przesilenie rządowe w Rumunji.

Deflacja, Oszczędności. Ciężka sytuacja finansowa.

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego").

Bukareszt, w listopadzie.

W Rumunji wybuchło przesilenie gabinetowe wywołane tarciami wewnątrz będącej u steru partji liberalnej. Jednakże szefowi partji i premierowi Jonelowi Bratianu udało się doprowadzić do kompromisu a szczególnie ułagodzić frondującego ministra rolnictwa Constantinescu. Rekonstrukcja gabinetu nastąpiła pod hasłem uwzględnienia wszystkich ugrupowań wewnątrz partji liberalnej i jak się zdaje pozycja Bratianu jest znowu ugruntowana.

Skarb pozostał w rękach Vintilli Bratiana, brata premiera, mimo że polityka jego skarbowa wywołała silną opozycję. Polityka ta polega na dążeniu do podniesienia wartości leja przez deflację. Od czasu objęcia skarbu przez V. Bratianu nie wydrukowano ani jednego banknotu. Ponieważ jednak lej siłą rozpędu dość znacznie jeszcze stracił na wartości, przeto nastąpił szalony brak środków obiegowych. Dziś położenie na rynku pieniężnym jest wprost katastrofalne. Najpotężniejsze instytucje finansowe i przemysłowe nie mają wprost do opłacenia swych funkcjonarjuszy, zastój zupełny w handlu i przemyśle, ceny zboża poniżej kosztów produkcji, gdyż kupcy nie mają czem płacić. Cukrownie np. nie wypłacają za dostarczone buraki, gdyż finansujące je banki wstrzymały kredyty. Bratianu zaś, któremu przedstawiono te stosunki, odpowiedział, że wszyst ko to przewidział, że przesilenie to jest konieczne, a rezultatem będzie podniesienie i stabilizacja waluty. A że przytem słabsze przedsiębiorstwa skręcą kark, to tem lepiej. Na razie jednak i najsilniejsze przedsiębiorstwa są zachwiane.

Jak zaś Bratianu pojmuje oszczędności budżetowe, dowodem tego ostatnie przesilenie gabinetowe. Mianowicie przy rekonstrukcji postanowiono stworzyć kilka nowych podsekretarjatów stanu dla dogodzenia różnym pretensjom. Na to Bratianu powiedział: „Możecie stworzyć nowe pod sekretarjaty, ale ja ich nie zapłacę. Jeżeli zaś panowie podsekretarze chcą uważać swoje urzędy jako honorowe, to Szczęść Boże". I musiano zamiaru tego zaniechać.

W zapowiedzianych ustawach podatkowych godną uwagi jest proponowana wysoka progresja w podatku majątkowym dla majątków t. zw. wojennych, we wszelkich zaś innych bezpośrednich podatkach dla absenteistów, mieszkających zagranicą dłużej niż 6 miesięcy w roku.

Nakoniec jeszcze jedna wiadomość z dziedziny sportu.

Otóż rumuński związek piłki nożnej zarządził bojkot polskiego związku. Powodem jest rzekome niedotrzymanie warunków ułożonych przy omówieniu meczu Polska — Rumunja we Lwowie, oraz lekceważące postąpienie polskiego związku, który dla ułożenia warunków z prezydjum związku rumuńskiego wydelegował dwóch podrzędnych urzędników. Bojkot ten ogłoszono we wszystkich dziennikach rumuńskich. **N.**

Sprawy polskie.

PREZYDENT WITOS DO ŻOŁNIERZY POLSKICH W AMERYCE.

W PIĄTĄ ROCZNICĘ ZAWIESZENIA BRONI.

Warszawa. (PAT). 12. 11. Pan prezes Rady ministrów wystosował z okazji piątej rocznicy zawieszenia broni po wielkiej wojnie do obywateli polskich w Ameryce odezwę, w której zapewnia, że Polska myśli zawsze o nich z uczuciem gorącej miłości, dziękuje im za karne stawienie się pod sztandary Orła Białego dla obrony niepodległości i hojne ofiary, poniesione w krwi i mieniu.

Odezwa kończy się okrzykiem: Niech żyją Stany Zjednoczone! Niech żyje Polska! Niech żyje wolność i niepodległość!

Warszawa. (PAT). 12. 11. P. prezes Rady ministrów otrzymał dnia 12. bm. następujący telegram z Chicago: Orędzie Pańskie do Polaków w Ameryce zostało dziś odczytane na uroczystości piątej rocznicy zawieszenia broni. — Przeszło stutysięczna rzesza Polaków obywateli amerykańskich przyjęła orędzie to z jak największym entuzjazmem, uznając je za zachętę do dalszej pracy dla kraju ojczystego. Byli żołnierze dziękują za słowa otuchy. Za Stowarzyszenie weteranów polskich w Ameryce podpis. dr. Starzyński.

WIZYTY SEN. NOULENS'A.

Warszawa. (PAT). 12. 11. Sen. francuski Noulens złożył dziś wizytę prez. Rady, min. Witosowi i zast. prez. p. Korfantemu.

RADZĄ O LOSACH SKARBU.

Warszawa, (PAT.) 12. 11. W prezydjum Rady Ministrów odbyła się w poniedziałek 12 bm. konferencja w sprawie naprawy Skarbu pod przewodnictwem prezesa Rady ministrów Witosa. W konferencji wzięli udział zastępca prezesa Rady ministrów Korfanty, min. skarbu Kucharski, oraz kom. Young. Na konferencji rozpatrywano dotychczasowe wyniki pracy oraz ustalenie dalszego ich planu.

Warszawa, (PAT.) 12. 11. Przez. Rzplitej przyjął w poniedziałek o 1 popoł. na dłuższem posłuchaniu zastępcą prez. Rady min. Korfantego oraz min. skarbu Kucharskiego, którzy mu przedstawili krótkie sprawozdanie z dotychczasowego przebiegu spraw, związanych z naprawą skarbu.

CZĘŚCIOWE ZWOLNIENIE REZERWISTÓW.

Warszawa, (AW.) 12. 11. Większa część rezerwistów rocznika 1898, powołana w czasie między 16 a 25 października została z dniem 10. bm. zwolniona. Pozostałych zwolni się wkrótce.

WYROK W PROCESIE HORDLICZKI.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). W senzacyjnym procesie Stefana Hordliczki, oskarżonego o zamordowanie macochy, którym od dni kilku interesuje się cała Warszawa ze względu na pozycję towarzyską oskarżonego, zapadł dziś popołudniu wyrok: Hordliczka skazany został na 6 lat więzienia, a po zastosowaniu amnestji na 4 lata.

TWORZENIE NOWYCH ORGANIZACJI WOJSKOWYCH W ROSJI.

Moskwa, (AW.) 12. 11. W kołach sowieckich omawia się obecnie projekt utworzenia narodowych formacji wojskowych celem nawiązania ściślejszego kontaktu między armją a ludnością miejscową. Pierwszym krokiem ma być zorganizowanie narodowych szkół przygotowawczych do służby wojskowej. We wschodnich republikach autonomicznych n. p. Turkiestanie, Bucharze i Chiwie istnieje miejscowa milicja, która zdaniem prasy stać się może zaczątkiem organizacji wojskowej.

Skład Rady finansowej.

Warszawa, (tel. wł.) (G.) Dziś ma być utworzona jako organ doradczy przy min. skarbu Rada finansowa. W skład Rady wejdą sen. Adamski, b. min. skarbu Byrka, b. min. skarbu Michalski i poseł Zdziechowski.

Goście jugosłowiańscy.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Wczoraj o godz. 5 popoł. przyjechała do Warszawy wycieczka parlamentarzystów jugosłowiańskich. Wieczorem na cześć gości odbył się w gmachu sejmu wydany przez marszałka bankiet i raut, w którym wzięli udział przedstawiciele rządu, sejmu i senatu, oraz przedstawiciele wojskowości i świata artystycznego.

Posłowie PPS. nadesłali na ręce marszałka list, w którym go zawiadamiają, że w bankiecie i raucie udziału nie wezmą, ponieważ nie chcą siedzieć przy jednym stole z rządem, z którego rozkazu zginęło i było rannych wielu robotników.

Z zamętu niemieckiego.

WALKI TRWAJĄ.

Monachjum, (PAT.) 12. 11. Wzburzenia umysłów trwa w dalszym ciągu. Wczorajsza niedziela przeszła wśród niepokojów manifestacji i walk ulicznych. W licznych punktach miasta przyszło do krwawych starć. Tłum złożony w znacznej części ze studentów nacjonalistów zaatakował koszary, w których mieściły się biura komisarza Kahra, pragnąc koszary zdobyć szturmem. W walkach dwu studentów zabito. Walki na Mierienplatz pociągnęły za sobą również znaczne liczby ofiar w zabitych i rannych. Po ulicach krążą liczne silne patrole wojskowe a w wielu miejscach ustawione są karabiny maszynowe. Pogrzeb ofiar zaburzeń z przed kilku dni został odroczony. Ludność jak się zdaje na ogół stoi po stronie Hitlera.

HITTLEROWCY DZIAŁAJĄ.

Wiedeń, (PAT.) 12. 11. Arb. Ztg. z Monachjum. W nocy z 9. na 10. bm. oddział Hittlera, już po dokonaniu zamachu wpadł do lokalu Münchener Post i zdemolował urządzenie redakcji i drukarni. Następnie grupa członków Hittlera wpadła do mieszkania posła Auera, który w tym czasie bawił poza domem, zniszczyła mieszkanie a jego żonę i córkę znieważyła czynnie. Oddział Hittlera aresztował w ratuszu kilka socjalistycznych radnych. Aresztowanych wywieziono do lasu i chciano tam wykonać na nich egzekucję. W ostatniej chwili uwolniła ich podstępem grupa ludzi, którzy udali się za hittlerowcami automobilem.

W Monachjum utrzymuje się przekonanie, że zamach Hittlera nie jest jeszcze zakończony. Faktem jest, że oddziały Hitlera nie stawiały prawie żadnego oporu. Większość porzuciła broń i uciekła w różne strony. Jak słychać, Hitler podobno przebywa w Rosenheim, skąd przypuszczalnie zamierza przeprowadzić reorganizację oddziałów i podjąć nową akcję.

KOMUNIŚCI USTĘPUJĄ Z RZĄDU.

Weimar. (PAT). 12. 11. Dziś w nocy komunistyczni członkowie rządu turyngskiego min. Tenner, min. Korsch i r. państw. dr. Neubauer postanowili wystąpić z rządu.

UMOWA KOLEJOWA DLA NADRENJI I RUHR ZAWARTA.

Berlin. (PAT). 12. 11. Rokowania między przedstawicielami niemieckich kolei państwowych, a francusko-belgijską administracją kolejową, prowadzone ostatnio w Düsseldorffie, doprowadziły wczoraj do zawarcia umowy wstępnej, która umożliwia podjęcie ruchu kolejowego w okupowanych obszarach Nadrenji i Ruhry. Szczegóły umowy będą ustalone w dalszych rokowaniach, które rozpoczną się bezzwłocznie.

WYNURZENIA CURZONA O KWESTJI NIEMIECKIEJ.

Londyn, (PAT.) 21. 11. Ze źródeł urzędowych podają: Podczas przyjęcia premiera Baldwina i Lorda Curzona deputacji Związku Przyjaciół Ligi Nar. Lord Curzon wygłosił zdanie, że rząd angielski nie jest w mocy wpływać na takie lub inne losy poszczególnych państw wchodzących w skład Rzeszy. Mniema jednak, że części te nie powinny dążyć do rozbicia tego, co się nazywa państwem niemieckiem, jest to zasadnicza linja polityki angielskiej w stosunku do Rzeszy. Premjer Baldwin zgodny jest pod tym względem ze zdaniem Lorda Curzona.

O ochronę obywateli polskich w Bawarji.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Wczoraj dopiero otrzymaliśmy wiadomość, że generalny konsul Polski w Monachjum p. Malczewski już dnia 27. ub. m. pod presją miejscowych obywateli polskich wystosował do rządu bawarskiego protest przeciw represjom, stosowanym wobec obywateli polskich w Bawarji. Nota ta głosi, że o ile do 10. listopada represje wobec Polaków nie będą cofnięte, rząd polski prawem wzajemności zastosuje takie same represje przeciw obywatelom bawarskim w Polsce.

Święto Lwowa.

Program uroczystego obchodu oswobodzenia Lwowa:

W przeddzień obchodu, t. j. 21. bm. wieczorem orkiestry wojskowe odegrają na ulicach miasta capstrzyk. Dzień 22. listopada rozpocznie się hejnałem, odegranym z wieży ratuszowej, który następnie będzie powtórzony w godzinach południowych. O godz. 9.30 rano odbędzie się pontyfikalna msza św. w katedrze, poczem bezpośrednio odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru ofiarowanego przez obywatelstwo lwowskie Związkowi Obrońców Lwowa. Na pierwszego ojca chrzestnego sztandaru ma być zaproszony prezydent Rzeczypospolitej Wojciechowski i w tym celu wyjedzie do Warszawy w najbliższych dniach delegacja komitetu sztandarowego i Związku Obrońców Lwowa. Po nabożeństwie nastąpi uroczyste wręczenie sztandaru Związkowi Obrońców Lwowa przed statuą Matki Boskiej na placu Marjackim. Przemówi tu przewodniczący komitetu sztandarowego, a odpowie mu prezes Związku Obrońców Lwowa składając odpowiednie ślubowanie. Po tych przemowach oddadzą cześć nowemu sztandarowi ustawionemu przed kolumną Mickiewicza wszystkie organizacje narodowe i społeczne biorące udział w uroczystości. Pochód udający się stąd na ulicę Issakowicza otwierać będzie korpus kadetów ze sztandarem powstańców w roku 1863. O godzinie 11 w południe nastąpi odsłonięcie krzyża obrony Lwowa na domu techników przy ul. Issakowicza, jako jednej z pierwszych placówek obrony Lwowa, czynnej już w dniu 1. listopada 1918. O godz. 7-ej wieczorem odbędzie się uroczyste przedstawienie w Teatrze Wielkim. Obchód zakończy zabawa urządzona dla uczestników obrony Lwowa w sali Izby rękodzielniczej. Początek o godz. 9-tej wieczorem.

MARYA KAZECKA.

POŻEGNANIE.

Będę czekać — jak życia — na wieści o Tobie,
Na kirze białe kwiaty haftując w żałobie,
Dziś, chcę poraz ostatni Twą kochaną głową
Upić oczy i chcę Ci powiedzieć „to słowo“
Taki jedyny wyraz szeptem wymówiony
Przez szumiące niebieskie, z powietrza zasłony,
Który poraz ostatni świat tęsknoty wyśle —
I mówię cicho, wolno, po długim namyśle,
Z duszą omdlałą z męki i z twarzą jak płótno,
Bardzo mi smutno.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Stanisława Kostki; gr. kat. Słachija. Jutro rz. kat. Jozefata; gr. kat. Kosm. i D. — Wschód słońca 6·34, zachód 3·44.

TEATR WIELKI.

Wtorek „Lakme“, występ L. Zamorskiej.
Środa „Niewierna“. (Abonamenty ważne).
Czwartek „Tosca“. Występ L. Zamorskiej.
Piątek „Walkirja“ R. Wagnera w 3 aktach (premiera).
Sobota o 3·30 pop. „Straszny dwór“.

TEATR MAŁY.

Wtorek, środa, czwartek, piątek, sobota „Pokojówka szuka miejsca“, komedja.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek i środa „Miłość cygańska“, operetka.
Czwartek „Frasquita“ z p. Miłowską.
Piątek i sobota „Miłość cygańska“.

We Lwowie.

— **Konfiskata.** Niedzielny „Kurjer Lwow.“ (Nr. 266), skonfiskowany został za kilka ustępów artykułu wstępnego pt. „O sprawcach zajść krakowskich“.

— **Ingres ks. arcyb. Twardowskiego** odbył się w niedzielę w katedrze lwowskiej przy zastosowaniu tradycyjnego ceremonjału, który trwał przeszło cztery godziny. W uroczystości wzięło udział siedmiu biskupów, minister oświaty dr. Grabski, duchowieństwo z całej dyecezji lwowskiej, reprezentanci władz wojskowych i cywilnych, oraz tłumy publiczności. Podczas solennej mszy celebrowanej przez ks. arcyb. Twardowskiego, śpiewał chór mieszany „Lutni“, ustępy solowe odśpiewali pp. Surzyńska i Lipanowicz i grała orkiestra opery lwowskiej. Po nabożeństwie oddział kawalerji 14 p. asystował przy powozie arcybiskupa aż do pałacu arcybiskupiego. Popołudniu odbył się w pałacu arcyb. obiad, w którym wzięło udział około 100 osób.

— **Natychmiastowa wypłata dodatku drożyźnianego dla urzędników.** Jak donoszą, nadeszło do województwa telefoniczne polecenie od władz centralnych — natychmiastowej wypłaty 67 procent dodatku drożyźnianego do poborów listopadowych.

— **Msza żałobna a spokój dusz tragicznej walki.** Czytelnia akademicka zaprasza mieszkańców Lwowa na żałobną mszę św., która odprawioną zostanie we środę dnia 14 bm. o godz. 10'30 rano w bazylice archikatedralnej za spokój dusz śp. Oficerów i Ułanów 8. p. ułanów poległych w Krakowie.

— **Datek na T. S. L.** Fabryka bibułek i tutek cygaretowych „Elster i Topf“, Sp. z ogr. odp. we Lwowie, złożyła za r. 1923 na rzecz Zarządu Głównego T. S. L. kwotę dwudziestu miljonów mk. z tytułu podatku, nałożonego na siebie przy sprzedaży tutek i bibułek cygaretowych „Promień“.

— **Dodatek wyrównawczy dla urzędników.** Z Warszawy donoszą: Z końcem listopada mają otrzymać urzędnicy państwowi 30-procentowy dodatek wyrównawczy z powodu wprowadzenia w życie nowej ustawy uposażeniowej.

— **Między sojusznikami.** Tajemniczego pochodzenia pakt chjeno-piastowy wydaje od czasu do czasu wielce charakterystyczne echo i rozmówki w prasie reakcyjnego bloku. Czy to nie interesujące np., że jeden z organów koncernu prasowego p. Witosa, a to lwowska „Gazeta Poranna" takim oto sojuszniczym stylem przemawia pod adresem „Słowa Polskiego": Co raz częściej czepia się naszego pisma założony za kradzione z Kasy Oszczędności pieniądze organ paskarzy aprowizacyjnych i tytoniowych „Słowo Polskie".

Sądzimy, że „Słowo Polskie" nie pozostanie bez należytej odpowiedzi, owego niesłychanego w tonie i treści zarzutu „Gazety Porannej". Oczekujemy tego z zupełnie zrozumiałym zainteresowaniem. Inna rzecz, że wspomnianego rodzaju zarzuty, dziwnie wyglądają na łamach „Gazety Porannej". Wszak przysłowie mówi: W domu wisielca nie powinno się mówić o stryczku.

— **Wznowienie ogólnego ruchu kolejowego.** Z dniem 12. listopada br. podejmuje się ogólny ruch pociągów pasażerskich na wszystkich linjach okręgu Dyrekcji lwowskiej.

— **Ponowne podwyższenie podatków konsumcyjnych.** Od wczoraj podwyższono znowu podatek konsumcyjny od spirytualji a to z 200.000 na 600.000 mk. za litr; banderolę od zapałek z 1000 na 3000 mk. za pudełeczko; od musujących napojów na 600.000; od octów i kwasów na 120 tys. mk. za litr.

— **Związek Samoobrony posiadaczy papierów wartościowych** podjął się wywalczyć uznanie słusznych praw posiadaczy listów zastawnych, tudzież wypłatę sztuk wylosowanych i kuponów w sprawiedliwej relacji. Konstytuujące zebranie Związku, które odbyło się we Lwowie dnia 3 bm. poruczyło starania w tym względzie Wydziałowi, w skład którego, oprócz szeregu prawników i fachowców w sprawach finansowych, wchodzą reprezentanci Kurji Metropolitalnej obrz. rzym. kat., Towarzystwa Dziennikarzy Polskich, Izby Notarjalnej, Adwokackiej, Inżynierskiej i Lekarskiej itd.

Do najrychlejszego i najkorzystniejszego zrealizowania zadania, konieczne jest uczestnictwo w Związku jak najszerszego grona posiadaczy papierów kredytowych. Zaprasza się ich tedy, aby we własnym interesie zgłosili swe przystąpienie. Celem obliczenia sił i stwierdzenia, jaka część emisji publicznych papierów kredytowych znajduje się w kraju i jaki kapitał Związek reprezentuje, należy równocześnie ze swem zgłoszeniem przedłożyć dokładny wykaz listów zastawnych i innych publicznych papierów kredytowych, posiadanych przez zgłaszającego. Zgłoszenia te i wykazy należy skierować najpóźniej do 15. grudnia br. do biura Związku przy ul. Łyczakowskiej l. 9, II. piętro.

Uczestników przebywających we Lwowie, także tych, którzy brali udział w zebraniu dnia 3. bm., uprasza się o osobiste zgłoszenie w biurze Związku, między godziną 10. a 12. przedpołudniem lub 4. a 6. popołudniu, celem podpisania formalnej deklaracji przystąpienia i przedłożenia wykazu posiadanych papierów, ze względów bowiem oszczędnościowych, korespondencja z uczestnikami tu mieszkającymi, nie może być prowadzoną.

— **Z teatru.** Leonia i Henryk Barwińscy zostali zaangażowani na stałe do naszych teatrów. Reżyser Barwiński przystąpił już do pracy nad „Nocą listopadową" Wyspiańskiego.

Liliana Zamorska wystąpi raz jeszcze we środę w najlepszej swej roli w „Tosce". Bilety abonamentowe są ważne na to przedstawienie.

— **Przesyłanie telegramów pocztą lotniczą.** W razie zepsucia przewodników telegraficznych, łączących wielkie miasta, telegramy są wysyłane pocztą. Obecnie ministerjum poczt poleciło, aby w podobnych wypadkach telegramy były przesyłane pocztą lotniczą. Sposób taki narazie polecono zastosować tylko pomiędzy Warszawą, a Lwowem i Krakowem.

— **Olbrzymi wzrost czynszów nastąpić ma od nowego roku.** W sejmowej komisji prawniczej skończono obrady nad projektem ustawy, która obciąży lokatorów olbrzymiemi świadczeniami. Czynsz ma być przerachowany z dniem 1. stycznia według stosunku 1 rubel równy prawie pół miljonowi marek polskich (466.000) (W tym samym stosunku liczyć się będzie czynsz według dawnej korony austr. i marki niemieckiej). Od takiego czynszu (np. 80 rubli miesięcznie równe 23,000.000) płacony będzie procent, który będzie dochodził od 5 aż do 20 od sta, w miarę wielkości mieszkania, tak, że np. za mieszkanie powyżej określony czynsz wynosiłby w dniu 1 stycznia sztery miljony sześćset tysięcy. (od czynszu przedwojennego 100 kor. wynosiłby czynsz 1,800.000 mk.) plus wszystkie opłaty za tak zwane świadczenia, które, mimo olbrzymiej podwyżki czynszu pozostaną bez zmiany i dalej będą obciążały lokatorów. To jednak dopiero początek. Od 1. lutego nadal czynsz będzie podwyższany co miesiąca w ten sposób, iż będzie mnożony przez mnożną podwyżki płac urzędniczych.

— **Zamach samobójczy.** W koszarach przy ul. Kurkowej usiłowała pozbawić się życia, trując się chlorkiem do prania bielizny, młoda kobieta nieznanego nazwiska. W stanie nieprzytomnym odwiozło ją pogotowie rat. do szpitala. Powodem zamachu zawiedziona miłość.

— **Wojownicza dozorczyni.** Poster. Gałązka aresztował Franciszkę Kraus dozorczynię domu przy ul. Krakowskiej l. 26, która kłócąc się z jedną ze służących rozbiła jej laską głowę i wywołując tą awanturą kolosalne zbiegowisko. Wojowniczą stróżkę zamknięto celem uspokojenia w areszcie.

— **W sprawie nagłego zgonu na pl. Bernardyńskim,** donoszą nam, że zmarły nie wyszedł tuż przed śmiercią z restauracji Tarnawskiego przy pl. Bernardyńskim, lecz szedł od pl. Halickiego w towarzystwie pewnego lekarza i upadł na chodnik w pobliżu wymienionej restauracji.

— **Włamania i kradzieże.** Wczoraj między godz. 7 a 8 wieczorem rozbiwszy kłódkę dostali się złodzieje do mieszkania Szymana Dobrzańskiego konduktora kolej. w domu przy ul. Dekiera l. 7 i zabrali garderobę męską i damską, bieliznę i biżuterję łącznej wartości 400 miljonów mk.

W domu przy ul. Piekarskiej l. 4 skradziono z mieszkania Katarzyny Orima garderobę wartości 15 miljonów.

Palto wart. 40 milj. „ściągnął" ktoś z przedpokoju na szkodę Jasińskiego Stefana zam. przy ul. Ochronek l. 9.

— **Złodzieje w pułapce.** Przed kilku dniami skradziono w Zakładzie kuśnierskim 6 kożuchów sybiryjskich wart. 600 miljonów złożone na strychu. Policja zawiadomiona o tej kradzieży, dowiedziała się że kożuchy te mają być przeniesione celem sprzedaży na ul. Ormiańską. Obsadzono więc w sobotę wieczorem ulicę wywiadowcami, a gdy ukazało się trzech osobników niosących dwa futra, aresztowano ich. Okazało się, że dwaj z nich a to Michał Strzelczyk i Józef Olbert byli zajęci czas jakiś w Zakładzie kuśp. a odchodząc ze służby, zabrali trzy klucze, któremi następnie posługiwali się przy dokonaniu kradzieży trzeci zaś nazwiskiem Stefan Fedyniak dozorca domu przy ul. Lwowskich Dzieci l. 3. skradzione futra u siebie przechowywał.

Tam też znaleziono podczas rewizji 3 futra ukryte w łóżku. Szóste i ostatnie futro już pocięte, do którego sprzedaży przyznali się aresztowani, odebrano wczoraj na ul. Legjonów kuśnierzowi H. Sperlingowi. który otrzymał je do przerobienia od Samuela Neuera, a ten zaś kupił to futro od nieznanego osobnika na pl. Solskich. Tak więc skradzione futra znajdują się w komplecie w rękach policji, a i złodzieje też.

Z całej Polski.

— **W piątą rocznicę powstania państwa polskiego.** Wczoraj w piątą rocznicę powstania państwa polskiego odbyło się staraniem Zjednoczenia Polskich Stowarzyszeń Rzeczypospolitej nabożeństwo dziękczynne w kościele św. Krzyża. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, wojskowości, stowarzyszeń społecznych, członkowie byłej straży narodowej. i straży obywatelskiej, Sokolstwo, młodzież, oraz liczne rzesze publiczności. Po mszy św. wygłosił ks. Nowakowski kazanie okolicznościowe, malując chwilę, gdy naród wypędził wroga. — O godz. 5-tej popołudniu odbyła się w resursie obywatelskiej, uroczysta akademja, w której wziął udział marszałek Trąmpczyński, minister Smulski, prez. Jabłoński, członkowie misji wojskowej francuskiej, przedstawiciel japoński, generalicja, senatorowie, posłowie, oraz grono zaproszonych osób. Po przemówieniu wiceprezesa zjednoczenia Stowarzyszeń polskich p. Niedzielskiego, odczytano szereg listów i telegramów z Francji od Polsko-Francuskiego Towarzystwa, Ligi patrjotów francuskich itd. Akademja zakończyła się odśpiewaniem „Roty".

— **Akademja Związku Legjonistów.** Z Warszawy donoszą: Związek b. legjonistów zorganizował w ubiegłą niedzielę w Warszawie z okazji zjazdu P. O. W. uroczystą akademję, na której szereg mówców krytykował obecny rząd i omawiał stanowisko demokracji polskiej.

— **Zarząd Polskiej Organizacji Wolności (P. O. W.)** Z Warszawy donoszą: skład głównego zarządu P. O. W. przedstawia się następująco: przewodn. Skwarczyński, członkowie: Sieroszewski, Hołówko, Szpotański, Moraczewski, Niedziałkowski, Popiel i Długoszewski.

— **Habilitacja.** Minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego zatwierdził uchwałę Rady Wydziału lekarskiego uniwersytetu warszawskiego, mocą której dr. Władysław Marjan Jakowicki, został habilitowany jako docent ginekologji i położnictwa na tym wydziale.

— **Po krwawych zajściach w Krakowie.** Urlopy bezterminowe otrzymali prezes dyrekcji poczt w Krakowie p. Jarszyński i komendant twierdzy krakowskiej pułkownik Becker. St. prokuratora Czyszczana i prokuratora Bratona zastępują na razie prok. Sozański i Kalitowski. Miejsce usuniętego szefa bezpieczeństwa publ. w województwie krakowskim Broszkiewicza objął urzędowanie p. Kropiński, a miejsce dyrektora policji krakowskiej Rękiewicza zajmie dr. Styczeń.

— **Represje prasowe.** Dowiadujemy się, że „Ziemia Lubelska" została zawieszona za wiadomość o wypadkach krakowskich. Zawieszenie zarządził sąd okręgowy w Lublinie. Wydawnictwo „Ziemi Lubelskiej" wniosło skargę apelacyjną. Równocześnie senator Osiński („Wyzwolenie") przeprowadza interwencję u władz centralnych przeciw prześladowaniu prasy lewicowej. Zawieszona „Ziemia Lubelska" wyszła jako jednodniówka p. t. „Wiadomość Lubelska".

— **Kongres współdzielni spożywców Rzeczypospolitej Polskiej** odbędzie się w Warszawie w dniach 17. i 18. bm. w sali obrad Rady miejskiej.

— **Strejk lekarzy w łódzkiej kasie chorych** rozpoczął się onegdaj Żądają 160 proc. podwyżki. Po uzyskaniu tej podwyżki, płaca lekarza za 5 godzin dziennie w kasie chorych wynosiłaby w listopadzie 110 miljonów. Komisarz oświadczył, że wobec stanu finansów kasa nie może dać więcej niż 15 proc. w 2 ratach Lekarze jednak podług „Robotnika" oświadczyli że w piątek przystąpią do strajku i nie zgodzili się na czas strajku utrzymać pogotowie lekarskie w kasie chorych.

— **Włamywacze na prowincji.** Przez dach do komory Izraela Feldmanna w Osówce obok Majdan pow. Przemyśl dostali się onegdaj złodzieje i zabrali 38 dolarów, 28 koron srebrnych, 12 sygnetów wiele innej biżuterji oraz garderoby i bielizny wartości których dotychczas nie zdołano obliczyć. Policja wdrożyła śledztwo celem wykrycia sprytnych włamywaczy.

Ze świata.

— **Eksplozja amunicji w porcie rumuńskim.** Nastąpiła tu eksplozja składu amunicji w porcie Domnestu, 40 ludzi zabitych.

— **Wieczny płomień na grobie nieznanego żołnierza.** Zgodnie z programem wczorajszych uroczystości na pamiątkę zawieszenia broni zapalił gen. Maginot o godz. 18 płomień na grobie nieznanego żołnierza. Płomień ten będzie od tej chwili nieustannie podtrzymywany.

— **Ochrona robotników polskich we Francji.** Na zjeździe robotników polskich we Francji uchwalono domagać się bezwzględnego ustanowienia przy wszystkich placówkach konsularnych inspektorów objazdowych. Zadaniem tych inspektorów byłoby czuwanie nad przestrzeganiem wykonywania artykułów konwencji emigracyjnej.

— **Bakterje do zwalczania szarańczy.** Podczas ostatniego nawiedzenia części Meksyku i Ameryki środkowej przez roje szarańczy zauważono u owadów pewną chorobę, która dała sposobność do wykrycia skutecznego środka do zwalczania klęski najścia szarańczy. Badanie chorych owadów wykazało, że symptomem nowej choroby jest progresywny paraliż najpierw nóg, potem skrzydeł i całego organizmu przez pewnego bakcyla, którego meksykański uczony Jose Maria Pinto jako Empunsa Grilli oznacza. Hodowanie wykrytego bacyla udało się w ten sposób, że trupy owadów oblano rozrzedzonym syropem cukrowym, co sprzyjało rozwójowi tych bakterji.

Zebrania, odczyty i widowiska.

Prelekcje. Instytut Technologiczny Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie ogłasza następujące prelekcje. Przełom w poglądach fizykalnych Prelegent inż. K. Świerczyński. We wtorek 13. bm. wykład pierwszy. Treść: Sprzeczności w dzisiejszej fizyce — Grawitacja wedle Newtona — Siła — Pole sił — Energja — Praca — Masa — Bezwładność — Potencjał. We środę 14. bm. wykład drugi. Treść: Fizyka eteru — Jedno skupienie eteroidalne — Istota eteru — Pierwszy i drugi objaw siły — eksperyment a wszechświat — Trzęsienia ziemi i wulkany — Katastrofa Sycylji i Japonji — Epoka lodowa i potop. We czwartek 15. bm. wykład trzeci. Treść: Dwa skupienia eteroidalne — Przypadki odpychania — Trzeci objaw siły — Krążenie ciał niebieskich — Komety Czwarty objaw siły — Istota ciepła — Piorun kulisty.

„Amerykanizacja Pracy" Prelegent prof. Henryk Gralski z Krakowa. W sobotę 17 bm. Treść: Amerykanizacja pracy — Psychotechnika — organizacja i podział pracy — badania zdolności dla poszczególnych zawodów przemysłowych i artystycznych, pedagogicznych, lekarskich itp.

Prelekcje odbywać się będą w sali ul. Poulard 5, punktualnie o godz. 7. wieczór.

— **Polskie Towarzystwo Politechniczne.** We środę dnia 14. listopada br. o godz. 6'15 odbędzie się w sali Towarzystwa Politechnicznego ul. Zimorowicza l. 9. pogadanka na temat „Polski Bank Emisyjny". Pogadankę za… p. Inż. Józef Jaskólski. Goście mili widziani.

— **Szczepienia ochronne przeciwko ospie** odbywać się będą we wtorki i czwartki w godzinach od 12—2 w południe przy ul. Lindego l. 5 — Towarzystwo Walki z Gruźlicą.

Komunikaty.

Województwo Lwowskie.
L. 2834/1 ex 1923. V/I.

Dostawa siana i słomy dla wojska.

Wydział Przemysłowy Województwa Lwowskiego zwraca uwagę interesowanych na rozpisana przez Szefostwo Intendantury przy Dowództwie Okręgu Korpusu Nr. II. w Lublinie (ul. Szpitalna l. 27) dostawę siana i słomy w czasie od grudnia b. r. do końca września 1924 dla garnizonów Lublin, Kraśnik, Chełm, Zamość, Hrubieszów, Kowel, Włodzimierz, Łuck, Równe, Dubno, Krzemieniec i Ostróg.

Wnosić oferty można do dnia 22. listopada 1923, godz. 9 przed południem, w którym to terminie nastąpi otwarcie ofert.

Informacji bliższych udzieli na wstępie wymienione Szefostwo.

We Lwowie, dnia 7. listopada 1923.

Z Województwa Lwowskiego.

Z Izby handlowo-przemysłowej.

Wczorajsze plenarne posiedzenie Izby zagaił prez. Baczewski, oddając hołd zmarłym członkom, poczem oddał przewodnictwo wicepr. Maks. Thomowi. Przed porządkiem dziennym uchwalono wniosek r. Bolesława Lewickiego, aby Izba zaprotestowała przeciw projektowi rządowemu, zdążającemu do zaliczenia lwowskiej Akademji handlowej do rzędu zwykłej szkoły handlowej. Następnie poseł Eisenstein domagał się wysłania z ramienia Izby delegata do Warszawy celem zaprotestowania przeciw projektowanej zmianie stawki czynszowej od lokalów sklepowych, dowodząc, że zmiana ta nie przyniesie skarbowi Państwa pożytku, a naraziłaby handel na niepowetowane straty. W sprawie powyższego wniosku wyłoniła się bardzo obszerna dyskusja, w której wzięli udział pp. Al. Lewicki, Maksymowicz, Abrysowski, Weksler, Zacharjewicz i dr. Stesłowicz, który przypomniał, że Izba zajęła już w tej sprawie odpowiednie stanowisko, na które należy się chyba obecnie powołać. Uchwalono z okazji wyjazdu do Warszawy delegacji lokatorów ponownie przedłożyć Rządowi wspomniane uchwały Izby.

Nastąpiły obszerne sprawozdania: dyrektora Tennera co do działalności Izby w zakresie spraw handlowych, komunikacyjnych i celnych, oraz sprawozdanie z posiedzenia państwowej Rady kolejowej, dyr. dr. Trawińskiego z czynności biura Izby w zakresie spraw ogólnych, przemysłowych, kredytowych itp., wreszcie konsulenta Izby dr. Munda z czynności biura Izba w zakresie spraw podatkowych.

Dyr. Tenner w sprawozdaniu swem o sprawach kolejowych podniósł, że minister kolei obiecał pomyślnie i szybko załatwić sprawę przyłączenia stacji Persenkówka do okręgu lwowskiej dyrekcji kolei, przez co interesy lwowskich przemysłowców będą uwzględnione. Czas załadowania i wyładowania transportów towarowych będzie się starał minister jak najrychlej przedłużyć. Co do podwyżki taryfy kolejowej od 1. grudnia, podał referent, że komitet taryfowy oświadczył się jednomyślnie przeciw wnioskowi o podwyższenie taryfy o 200 proc. i Rada kolejowa, po długiej dyskusji przychyliła się do wniosku komitetu taryfowego aby podwyższyć taryfę kolejową z dniem 1. grudnia tylko o 100 procent, jakkolwiek ministerstwo kolei oblicza, że deficyt kolejowy w ostatnim kwartale br. wynosić będzie 14.000 miljardów mkp. Z uchwalonej podwyżki nie podobna będzie tego deficytu pokryć i będzie się musiało sięgnąć po nową podwyżkę.

W dyskusji nad powyższemi sprawozdaniami referentów Izby poruszono przedewszystkiem niesłychaną drożyznę węgla i ostro atakowano Rząd za gospodarkę węglową.

Na wniosek r. Frankla ma się Izba odnieść do Rządu, aby położył wreszcie kres drożyźnie węgla, zaś na wniosek r. Wekslera przedstawić ma Izba rządowi propozycję o stworzeniu organizacji państwowej, któraby miała prawo kontrolowania wydatków wszystkich kopalń węgla i wpływ na ustanawianie cen węgla.

R. Maksymowicz poruszył sprawę wykupna patentów przemysłowych II. kategorji na r. 1924. Każdy przemysłowiec tej kategorji wpłacić musi z końcem grudnia 120 miljonów mkp. za wykupno tego patentu. Zdaniem mowcy 75 procent płatników nie podoła tym ciężarom finansowym. Domaga się tedy mówca wysłania delegata Izby do ministra skarbu z przedstawieniem i wyjednaniem odpowiednich ulg dla drobnych kupców, objętych tą kategorją. Również uskarżał się mowca na sposób kontrolowania przez urzędników skarbu ksiąg obrotu, wymierzania na miejscu wyższych podatków, wymierzania wysokich grzywien i natychmiastowa egzekucja. Sposób ten uważa mowca za niewłaściwy i dlatego Izba winna odnieść się do kompetentnych czynników o zmianę obecnego systemu.

Poseł Eisenstein, popierając powyższe wywody, domagał się, aby Izba w tej sprawie stanęła na stanowisku ustawy, a z pewnością nie będzie narzekań na obecny system kontrolowania ksiąg obrotowych.

W dalszym ciągu przyjęła Izba bez dyskusji wnioski referenta dr. Wachtla, wyrażające opinję o projekcie ustawy o dniach świątecznych, o inspekcji pracy i o przyznaniu pol. Tow. Czerw. Krzyża prawa sprzedaży, przywozu i wywozu kart do gry. Co do świąt Izba oświadcza się nie za uznaniem 13 świąt, jako uroczystych, jak przewidziano w projekcie, lecz za 8, natomiast oświadcza się Izba przeciw projektowi co do tego, że tam, gdzie nie ma większości rzymsko-katol. mogą gminy ustanawiać sobie inne święto uroczyste. Odnośnie do projektu o inspekcji pracy przychodzi Izba z wnioskami, dostosowanemi do naszych stosunków życia gospodarczego, czego, wreszcie przychylnie oświadcza się co do sprawy kart do gry.

W końcu szef biura Izby dr. Stesłowicz referował sprawę Instytutu Technologicznego i w myśl jego propozycji Izba uchwaliła zwinąć Instytut technologiczny jako odrębną instytucję. Czynności dotychczas spełniane przez Instytut objąć ma Izba, w którym to celu w biurze Izby ustanowiony zostanie osobny oddział. Prezydjum Izby przedłożyć ma plenum sprawozdanie o wykonaniu powyższej uchwały.

Gospodarka w konsumach.

Dyrekcja NUZA przesyła nam następująca wyjaśnienie na pytania zawarte w artykule pod powyższym napisem w Nrze 266 naszego pisma.

NUZA otrzymywał z przydziałów dysponowanych przez Nadzwyczajnego Komisarza zwalczania drożyzny do miesiąca sierpnia br. po 8 wagonów cukru miesięcznie, na wrzesień otrzymał 10 wagonów, zaś na październik ma przyznanych 13 wagonów. Przydział październikowy nie nadszedł jeszcze zupełnie, zawsze bowiem przydział miesięczny nadchodzi w miesiącu następnym, a obecne znaczniejsze opóźnienie przypisać prawdopodobnie należy znanym wypadkom, a w szczególności ograniczeniem towarowego ruchu kolejowego i powstałym na liniach kolejowych znacznym zatorom wagonowym. Wpływa to dlatego tak ujemnie na zaopatrzenie w cukier, ponieważ przydziały rządowe nadchodzą z fabryk poznańskich.

Z dziesięciu wagonów wrześniowych nadeszło w październiku tylko osiem, zaś resztujące dwa utknęły w drodze i dopiero dzięki usilnym staraniom nadeszły do Lwowa w dniu 7-go listopada br., a my rozwieźlismy otrzymany cukier po sklepach zaraz w dniu 8-go listopada. Cukier ten jest, jak wynika z powyższego przedstawienia — przeznaczony wyłącznie dla tych członków, którzy przydziału wrześniowego jeszcze nie otrzymali, zaczem jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że licznym zgłaszającym się z chęcią kupna tego cukru musi się odmawiać sprzedaży, a natomiast w ich obecności wydaje się tym, którzy prawa poboru wykonać pierwej nie mogli. Dotyczy to nietylko członków lwowskich, ale i poza lwowskich, dla których równocześnie cukier przez Oddziały się wysyła.

Zaznaczamy przytem, że praca naszą obejmujemy cztery Województwa a to lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie i wołyńskie i mamy razem około dwadzieścia pięć tysięcy członków indywidualnych, z których każdy otrzymać musi swój przydział. Ponadto domaga się od nas Pan Nadzwyczajny Komisarz zwalczania drożyzny, ażebyśmy w granicach możności cukier ten dawali także pracownikom państwowym w miejscowościach, w których niema jeszcze naszych sklepów i oddziałów, a my żądaniu temu czynimy zadosyć o ile starczy zapas, poczem w każdym miesiącu przedkładamy szczegółowe wykazy uskutecznionych rozdziałów.

Ponieważ jak wspomnieliśmy, przydzielono nam pierwej tylko po osiem wagonów, staraliśmy się usilnie o powiększenie przydziałów, co udało się uzyskać na wrzesień i październik. O tem, ażeby z jakiegokolwiek przydziału mogła pozostać choćby najdrobniejsza ilość na miesiąc następny — mowy nie ma, przeciwnie, przydziały poprzednie nigdy nie wystarczały i nas z tego powodu stale atakowano.

Ceny cukru przydziałowego normują się wedle wskazówek Pana Nadzwyczajnego Kom. drożyźnianego i są one dlatego zawsze znacznie niższe od cukru w handlu wolnym. Cena nadeszłych obecnie resztujących dwóch wagonów jest wyższą od ceny pobieranej za przydział wrześniowy w październiku, z tej przyczyny, ponieważ od cukru tego opłaciło się już nową wyższą akcyzę.

Przy tej sposobności jeszcze krótkie wyjaśnienie co do cukru październikowego, którego nadejścia oczekujemy.

Za cukier ten mieliśmy złożyć z góry podatek tj. akcyzę po 40 tys. mkp za jeden klg. tj. za 130 tys. klg. pięć miljardów dwieście miljonów Mkp. Ponieważ zebranie tak olbrzymiej sumy przy naszych szczupłych zapasach, (a subwencji żadnych nie mamy) i przy obecnych trudnościach kredytowych było wprost wykluczone, staraliśmy się o uzyskanie od Rządu skredytowania nam tego podatku na dni 14 po otrzymaniu cukru. Tego nam odmówiono i tylko uzyskaliśmy za wpływem Pana Nadzwyczajnego Komisarza skredytowanie nam przez Związek Cukrownictwa akcyzy od 50 tys. klg. tj. od pięciu wagonów pod warunkiem, jeżeli do dnia 10 listopada br. uiścimy całą akcyzę od resztujących 8-miu wagonów, czyli sumę trzy miljardy dwieście miljonów mkp. Po olbrzymich wysiłkach i po zupełnem niemal wstrzymaniu zakupna innych towarów, udało się nam warunek ten wypełnić. Na resztę akcyzy, na cenę fabryczną cukru i na koszta przewozu będziemy musieli zebrać do końca listopada przeszło dwadzieścia miljardów mkp., a sumy te wskazują z jakiemi trudnościami musi walczyć nasza Spółdzielnia w tym jednym dziale.

Jesteśmy wdzięczni redakcji „Kurjera Lw.“ za danie nam możności dokładnego wyjaśnienia tej sprawy.

—•••—

—•••—

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 12. listopada.

— **Zastępstwo P. K. K. P. P. K. K. B.** podaje do wiadomości, że na skutek upoważnienia ze strony ministerstwa skarbu utworzone zostały dalsze niżej wymienione zastępstwa P. K. K. P., które rozpoczynają swe czynności z dniem 15. b. m., mianowicie: W Buczaczu — koresponduje ze Stanisławowem za pośrednictwem firmy powiatowa Kasa oszczędności. Cieszyn — koresponduje z Bielskiem na Śląsku Ciesz. za pośrednictwem oddziału polskiego Banku krajowego w Warszawie. Rypin — koresponduje z Płockiem za pośrednictwem Banku współdzielczego i współdzielni z nieograniczoną odpowiedzialnością.

+ **Uszkodzone banknoty dolarowe.** Gdańska Izba handlowa donosi, że wydział dla badania banknotów na giełdzie gdańskiej efektów i dewiz postanowił lekko uszkodzone banknoty dolarowe, a przedewszystkiem przedziurawione szpilkami uznać za dobre.

WZROST URODZAJÓW W POLSCE.

Warszawa, (tel. wł.) (G.) Główny urz. statystyczny ogłosił dziś szczegółowy komunikat o stanie zbiorów w Polsce. Zbiory tegoroczne przyniosły w stosunku do roku ub.: pszenicy o 13'3 proc. więcej, żyta 18'4 proc. jęczmienia 26'6 proc. owca 41'1 proc. więcej.

Giełda lwowska

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Wczoraj była bardzo silna haussa w akcjach: Obroty niezwykle ożywione. Zwyżka niektórych akcji wynosi kilkaset tysięcy, wzgl. kilka miljonów. Transakcje w niekotowanych b. znaczne. Popyt wielki. Tendencja wybitnie zwyżkowa. Usposobienie niezwykle ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Nafta 205, 200 210 200, 190 205. P. T. B. 85, 80, 83, 84. Rakszawa 3550 3500 3600, 3550, 3600. Siersza el. 150. Tepege 2900 Tespy 3550, 3400, 3450, 3500 3600 3425 3450 Zieleniewski 8000, 7900. Browary 9200, 9100, 8300 9000 9050 Chodorów 3700, 3600, 3675, 3575, 3700, 3600. Cegielski 630, 600, 615, 610, 580. Gafota 85, 80, 82. Górka 7750, 7600, 7750. Ćmielów 660, 670 600 660. Niemojowski 270, 285, (200, 230). Oikos 3000, 660. Niemojowski 270, 285, (200, 230). Oikos 3000 3550, 3525, 3500. Parowozy 265, 255, 270, 268. Pocisk 370. Hipoteczny 500, 490, 495, 492, (450, 460). Małopolski 600, 650. Pokred 35, 32, 34, 36, 33, 37, 42, 45. Przemysłowy 405, 410, 400, 390, 425, 395, 392, 393, 400 395, 390, 405, 420, 393. Z. B. K. 95, 90, 98, 92.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH

Gazy 22000, 21500, 21000 20500 20000. Jaworzno 17500, 17000, 16700, dr. 17200, 17300 17000. Chybie 6800, 7000, 7200, 7250, dr. 7500, 7600, Węglówki 16, 18, 19, 19.5, 20 Akumulator 400. Brugger 700, 690, 680, (650), 670. Czechowice 300, 320, 350, 360, 400,450, 460 Elektr. n. S. 34. Gazolina 1700, 1800, 1850, 1900. Gazociągi 230, 250, 260, 265, 270. Lesienice 700, 690, 695. Nitrat 140, 150, 160, 145, 142. Przeworsk 100 milj. okaz. Rucker 340. Schön 35000, 38000. Kraj. Zw. Przem. 400. Azot 200, 210 Foresta 350, 400, 380, 390. Lokomotywy 280, 290. Len 400, 410, 415, 420. Olkusz 300, 325, 330, 315, 318. Radziwiłł 430, 600, 620, 640, 650. Rolindustrja 70, 75, 85. Szkło w Kr. 320, 310. Columbia 40, 38.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Na giełdzie był wczoraj 12 bm zastój bez transakcji. Zupełny brak dowozu, w ślad za tem brał podaży. Tendencja zwyżkowa. Usposobienie wyczekujące.

AKCJE GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Tohan 250 — 300, Impex 8, — 9. Pharma 200 — 250. Br. Rolniccy 150 — 200. Żegluga 50 — 70. Zieleniewski 8200 — 8500. Cegielski 600 — 650. Trzebinia masz. 290 — 330. Parowozy 250 — 300. Automotor 300 — 350. Pocisk 325 — 375. Górka 7700 — 8200. Siersza górnicza 5000 — 5500. Tepege 2300 — 2700. Nafta 200 — 250. Pokucie 280 — 320. Strug 400 — 500. Synd. kosz. 140 — 190. Trzebinia tłusz. 2500 — 3000. Krakus 375 — 425. Ćmielów 650 — 730 Siersza elektr. 150 — 200. Niemojowski 270 — 320. Chodorów 3700 — 4000. Fabryka kapeluszy 140 — 170.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Borkowski 380, 410, 400. Br. Jabłkowscy 130, 140, 110. Pol. fabr. masz. 210, 230. Żegluga 150, 205. Polbal 80, 100, 120. Synd. roln. 1,200, 1,300. Tow. zachodnie 190, 180. Ćmielów 680, 700, 660. Elektryczność 2,000, 2,200, 1,950. Pol. Tow. elektr. 175, 185, 165. Kabel 400. Haberbusch 5,500, 5,300, 5,400. Spirytus 1,600, 2,000, 1,950. Kluczewska fabr. pap. 600, 550, 595. Polska nafta 225, 205, 215. Nobel 800, 775, 725. Lenartowicz 67, 61, 62. Pustelnik 550, 575, 560. Polski przem. naft. 600, 650. Fitzner i Gamper 6,000, 7,000, 6,400. Siła i Światło 535, 490. Tkanina 65, 75. Korek 100. Konopie 325, 320. Polski Lloyd 75, 70. Strem 14,000, 15,000. Cerata 120, 250, 200. Kijewski i Scholce 2,300, 1,950, 2,200. Sole potasowe 3,400. Spies 775, 680. Puls 265, 300, 270. Wild 300, 375, 340. Chodorów 3,950, 3,700, 3,800. Czersk 2.000, 2,400, 2,150, III. 1,150, 1,875, 1,925. Częstocice IV. i V. 22,000, 24,000, VII. 25.000. Gosławice 1,550, 1,400, 1,450. Michałów 1,350, 1,200, 1,275 Cukier 5,800, 4.900, 5,200. Marynin 2.000. Firlej 275, 270. Unja 5,500, 5,800, 5,500. Łazy 130, 135. Warsz. Tow. Kop. węgl. I. 5,400, 5,800, 5,500, II. 6,000, 5,565, III. 6.150, 5,700, 6,000, IV. 6,300, 6,100, 6,150, b. 6.600, 6,635. Przem. drzew. 235, 250, 245. Cegielski 610, 650, 620. Lilpoop I. i II. 680, 590, III. 600, 6800. Modrzejów 11.000, 8,500, 9,200. Norblin I. 1.100, 1.000, 1,350, 1.425. Zakłady ostrowieckie 12,500, 11.200, 12,000. Ortwein i Karasiński 250, 270, 250. Rohn i Zieliński 600, 580, 560. Rudzki I. 2.200, 1,700, 1.800, 2,350, 2,000, 2,100. Starachowice 3,100, 2,800, 2,925. Trzebinia 250. Ursus 785, 750, 760. Pocisk 380, 360, 370. Parowozy 300, 280, 290. Zieleniewski 9,000, 8.600. Żyrardów 325,000, 265.000, Zawiercie 390,000. Belpol 55, 65.000.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). W dziedzinie akcji tendencja w dalszym ciągu mocna i zwyżkowa wśród obrotów bardzo ożywionych; dolary 1,800 – 1,813—1,770.

—•••—

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają, T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	12 listopada	B) Akc. przem.	12 listopada
Akc. Związk.	30000	Górka	T 7900000
Dyskont Lw.	—	Oikos	T 3600000
Handl. Pozn.	550000	Parowozy	T 270000
Hipot. akc.	T 500000	Patrja	32000
Hipot. zemel.	3000	Pezet	115000
Małopolski	650000	Pocisk	T 370000
Powszechny	T 45000	Pol. Glob	7000
Przemysłowy	T 425000	Pol. Nafta	T 210000
Ziemski kred.	T 98000	Pol. Tow. Bud.	T 85000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H.	145000
Browar Lwow.	9300000	Rakszawa	T 3600000
Chodorów	3700000	Siersza el.	T 150000
Karpalit	260000	Gór. Siersza	4850000
Cmielów	T 670000	Tepege	T 2900000
Portland z S.	—	Tespe sól pot.	T 3600000
Galicia	2200000	Zieleniewski	T 8000000
Gafota ex	T 85000	Żegluga pol.	28000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 267	Lwów — dnia 12 listopada 1923		Warszawa dnia 12 listopada	Kraków dnia 12 XI.	Zurych dnia 12 XI.	Berlin dnia 9 XI
	Gotówka	Dewizy	Dewizy			
100 Mk. pol.			—100—		0·000·0	00·00
1 funt. ang.			7795000—8750000		24 88	2793425
100 frs. fran.			9800000—10000000		31·60	35910
100 fr. szwaj.			31200000—31800000		100·00	111720
100 frc. belg.			8670000—8830000		24·90	30927
100 K czesk.			515000 515500		16·42	18354
100 K węg.			—·—		—·0003	000
100 K austr.	Giełda warszawska notuje te same kursa, co lwowska.		2475—2550		—·0079	8977
100 M niem.			00000—00000		0·0000000·0	100·00
1 Dolar am.			1772000—1808000		5·69	628425
100 Lir wł.			787500—787500		24·75	27930
100 Lei rum.			000—000		2·75	00·00
1 guld. hol.			675000—675000		215 75	243390
100 K norw.			—·—		90·75	93765
100 K duńsk.			—.—		103·00	107730
100 K szw.					147·00	145585

UWAGA: „P“ oznacza kursa poprzednie.

O waloryzację płac urzędników.

Ustawa o waloryzacji wpływów państwowych będzie uchwaloną niedługo. W komisji sejmowej przepadł jednak wniosek, aby zwaloryzować również płace pracowników państwowych, których waloryzacja musiałaby oczywiście pociągnąć za sobą takie samo umożliwienie bytu pracowników prywatnych, robotników itd. Otóż wniosek ten został przez większość rządową odrzucony.

Pisze o tem „Przegląd wieczorny". W ten sposób pracownik państwowy i prywatny będzie płacił w złocie wszystkie świadczenia na rzecz państwa i na rzecz wszelkiego kapitału, począwszy od podatków, skończywszy na biletach kolejowych, na listach i na czynszach, lecz płatny będzie nadal nie w złocie, tylko w monecie papierowej, bez przerachowania na złoto. Nie zastanowiła się tylko większość rządowa, ile pozostanie temu pracownikowi na życie, jeżeli wszystkie jego wydatki będą płatne złotem, a dochody pozostaną papierowemi i będą mu wpłacane walutą zdeprecjonowaną? Przypuszczamy, że tą sprawą Sejm zajmie się obszerniej, aniżeli komisja. Idzie wprost o byt rzesz pracujących".

Przeciw lichwie piekarzy.

Chleb na targu drożeje co parę dni i na to władze tutejsze dotychczas nie znalazły sposobu, podczas gdy w Krakowie i w Warszawie zapobiegają o ile możności zdzierstwu i paskarstwu.

Onegdaj komisarjat rządu w Warszawie wydał polecenie, aby komenda policji w Warszawie sprawdzała przez funkcjonarjuszy policyjnych codziennie w piekarniach i poszczególnych sklepach detalicznych ceny wypieku chleba i mąki. Oddział walki z lichwą przy komis. rządu winien jest codziennie w komendzie policji meldować cennik na dany dzień, jaki obowiązuje piekarnie i sklepy. Policja spisywać będzie na miejscu protokóły, a władze administracyjne pociągać będą za wszelkie przekroczenia cennikowe do surowej odpowiedzialności. Przy tej sposobności przypomnieć należy, że normalna kara za lichwę wynosi miesiąc bezwzględnego aresztu i 200 miljonów mkp. grzywny, począwszy od dn. 1 listopada.

Przypuszczać należy, że za przykładem Warszawy i władze tutejsze zabiorą się nareszcie do kontrolowania i tępienia paskarstwa we Lwowie.

Równocześnie donoszą o spekulacji zbożowej, dokonanej przez paskarskich producentów rolnych:

„Na ostatniem posiedzeniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie rozeszła się pogłoska, jakoby rząd zezwolił na wywóz 3 tys. wagonów zboża. W związku z tem, cena żyta podniosła się na giełdzie poznańskiej do 2700000 mkp. za 100 klg. Spekulujący producenci rolni zapewne wykorzystywać będą pogłoski te w dalszym ciągu. Leży tedy w interesie dobra ogólnego, aby odpowiednie czynniki władz wydały w tej sprawie nieodzowne wyjaśnienia. Ze sfer młynarskich donoszą, że producenci rolni, przewidując zwyżkę kursu walut obcych, powstrzymują się od młócenia zboża, ażeby w ten sposób przez brak zboża na rynku wyrównać różnicę kursu na walucie. Kalkulacja ta jednak przedewszystkiem uderzy konsumentów, wywołując poważny kryzys aprowizacyjny".

Zapiski.

Cud mniemany czyli **Krakowiacy i Górale** (1794), opera w 4 aktach, orvginalnie napisane przez Wojciecha **Bogusławskiego**. Muzykę dorobił Stefani. Opracował Eugeniusz **Kucharski**. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa — Kraków 1923. — Str. 152.

„Cud mniemany", choć jako utwór literacki stoi gdzieś na szarym końcu naszego piśmiennictwa, przecież jako dzieło par excellence sceniczne (w pomyśle i przeprowadzeniu) może być znakomitą ilustracją do historji ścisłego związku teatru z życiem narodowem.

„Cud" powstał w przeddzień insurekcji kościuszkowskiej, gdy jasnem stało się, że walki odrodzonego wewnętrznie narodu z przemocą obcą nie da się uniknąć, bo „gdzie się w niewoli żyje, niemasz tam swej lubości; pies na powrozie wyje, każdy pragnie wolności („Cud").

„Cud" Bogusławskiego w sposób wymowniejszy niż oficjalna literatura dramatyczna, daje wyraz pragnieniom narodu. Swobodna forma, walory muzyczne, żywioł ludowy, plastyka i dosadność wyrażeń trafiają nawet do serc obojętnych na pseudoklasyczne, choćby najszczególniejsze tyrady. „Trzeba nam się mężnie bronić, lub zwyciężać, lub umierać. Bracia, stojmy mężnie w boju, nie żałujmy krwie i znoju".

„Cud" był dla współczesnych źródłem głębokich przeżyć i niezapomnianych wrażeń i odegrał względem insurekcji kościuszkowskiej tę rolę którą względem wielkiej Rewolucji francuskiej spełniło „Wesele Figara" Beaumarchais'go. Rozszerzeniem „Cudu" jest powstały w 1816 „Zabobon" czyli „Krakowiacy i „Górale" J. N. Kamińskiego, utrzymujący się do dziś na naszych scenach.

Utwór Bogusławskiego który wyszedł jako nr. 6 bibljoteki „Pisarze swoi i obcy" opracowany został przez prof. uniw. lwowskiego dra Eugeniusza Kucharskiego, toteż warto przeczytać przypisy wydawcy, a w szczególności świetne ustępy o żywiole ludowym w „Cudzie" i „Życie Utworu". **J. S. Petry.**

Brzęczkowski Jerzy: **Dróg skrzyżowania.** Część I.—II. Lublin—Warszawa 1922. Nakł. „Sonaty". Str. 92. Nie łatwo porozumieć się z p. Brzęczkowskim: często kluczy, często chadza głową na dół po ziemi. Nie bez zainteresowania jednak przeczyta się jego tomik, który opatrzył następującym komentarzem:

„Składam w piramidki, romby i trójkąty, barwne różnokolorowe cegiełki. — Błękitne, czerwone, liljowe i żółte składam, budując Piękno na szerokim gościńcu. Spytają mnie przechodnie co czynię? odpowiem, iż buduję w kolorowym kształcie to, co w bezkolorowym bezkształcie posiadam w sobie. Tego albowiem chce ma ułomność ludzka, lub doskonałość boska, która wszak również w kształtach tworzy.

Gdy w Bezkształt się już pogrążę — pozostaną po mnie w odbiciu, w głębi waszych tęczówek, kolorowe cegiełki".

Ogólne wrażenie: rytm uczucia słaby, duża plastyka myślą niezorganizowana szereg ciekawych przeżyć niedojrzałych jeszcze do wypowiedzenia. **J. S. P.**

SPORT.

Wyniki dziesięcioboju o mistrzostwo Polski. Dnia 10. i 11. bm. rozegrany został w Warszawie 10-cio bój o mistrzostwo Polski. Do zawodów stanęło 10 współzawodników z całego kraju. Mistrzostwo na rok 1923 zdobył Wacław Kuchar z Pogoni lwowskiej, ustanawiając rekord Polski 5,027 punktów, drugie miejsce zdobył Ludwik Chełmicki z Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie 4,293 punktów, trzecie miejsce zajął Adamczak z Poznania 4,285 punktów. Po 10-cio boju odbyły się próby pobicia rekordu polskiego na 60 m. Aleksander Szeneich („Warszawianka") usta nowił nowy rekord Polski, osiągając czas 6,9 sekundy. Pozatem w 10-cio boju Adamczak stworzył nowy rekord w skoku o tyczce (3,26 m.)

Raid Samochodów. W Warszawie rozpoczął się onegdaj próbny raid samochodów ciężkich i półciężkich, w którym wzięły udział maszyny 5-ciu firm. Marszruta: Warszawa—Łomża—Grodno — Lida — Wilno — Białystok — Brześć—Chełm, Lublin — Radom — Warszawa, Łódź—Kalisz — Częstochowa — Kraków, Zakopane — Kielce — Mszczonów — Warszwa. Razem około 3.300 klm.

„**Sportowiec**" w nr. 37 przynosi: List z Gdańska, Sport w Niemczech, Hubertus w obozie szkolnym artylerji w Toruniu, Przegląd prasy, Sprawozdanie z zawodów Pogoń, Wisła w Warszawie oraz wiele bogatych informacji z wszech dziedzin życia sportowego.

Wydział Karpackiego Tow. Narciarzy zwraca uwagę Członków, że do korzystania ze schroniska, zniżek przy zakupnie przyborów sportowych etc. uprawniają tylko legitymacje z fotografjami na r. 1923/24. Wydaje je Wydział w lokalu T-wa, ul. Podlewskiego 7 II p. we wtorki, czwartki i piątki od godz. 19—20.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

Z dniem 15. listopada, rozpoczynam nowy kurs szycia i kroju „Jolanda“ ul. Staszica 8. (boczna Chorążczyzny) 5160

Posady i prace.

Leśniczy poznaniak, z egzaminem państw., 8-letnią praktyką, obeznany dokładnie z eksploatacją drzewa i znający dobrze manipulację, drzewa, 26 lat, biegły w polskim i niemieckim języku szuka posady leśniczego lub zarządcy lasu od zaraz. Łaskawe zgłosz. przyjmuje W. Dąbrowski, Wronki Poznańskie. 5184

Różne.

Pierwszorzędna pracownia sukień damskich „Jolanda“ ul. Staszica 8. przyjmuje wszelkie roboty po cenach umiarkowanych. 5159

Tylko umiejętny masaż, parnia usuwa zmarszczki, wągry, etc. „KOSMEO“, Mikołaja 7. 5173

Pokój z utrzymaniem dla akademika lub technika ze sfer ziemiańskich. Zgłoszenia do administracji „Solidny“ 5178

Przyjmę jednego lub dwu uczni ewentualnie panienki z całem utrzymaniem, fortepian w domu. Zgłoszenia do administr. pod Dobra opieka. 5177

Pierwszorzędna pracownia kostjumów damskich Bolesława Zawiskiego św. Zofji 10, wykonuje wszelkie roboty po cenach umiarkowanych. 5180

Kupno i sprzedaż.

Niebywała okazja — tylko 5 dni. Spody futrzane taniej niż podszewka sprzedaje „Magnes“, Pańska 12, róg Batorego. Tamże okazyjnie różne meble. 5171

Drukiem A. Goldmana, Sykstuska 12 Tel. 874. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński